

Klima je prima

Možná budu předbíhat v čase, ale počasí je vrtkavé a jeden letní den (max. teplota dosáhne nebo překročí 25 °C) byl už na spadnutí. V tu chvíli, kdy jich přibude a budou jich celé šňůry, jako slušně dlouhých korálků, bude už pozdě hledat nějaké informace...

Klima neboli podnebí je slovo odvozené ze slova klimein (ve starořečtině *nakláním* = původně náklon Země). Podnebí se popisuje pomocí klimatických prvků, což jsou statistiky odvozené z prvků meteorologických (např. teplota vzduchu a průměrné úhrny srážek), ale nás bude zajímat klima uvnitř budov a dopravních prostředků, jehož úpravy dosahujeme pomocí tzv. klimatizace. Její hlavní funkcí je snížení či zvýšení teploty, příp. u nových zařízení i vlhkosti, na rozdíl od vzduchotechniky, jejíž hlavní funkcí je výměna vzduchu. Z hlediska BOZP však základní požadavky budou obdobné.

Začneme zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, § 102, kde je zaměstnavateli uložena povinnost *vytvářet bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí* a nařízením vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, a které podmínky pracovního prostředí konkretizuje např. v § 41 - § 42. Podle nich má být mj. *zajištěna dostatečná výměna vzduchu přirozeným, nuceným nebo kombinovaným větráním a množství vyměňovaného vzduchu se určuje s ohledem na vykonávanou práci a její fyzickou náročnost*. Konkrétně o teplotách vzduchu se pak dozvíme v příloze č. 1 k tomuto nařízení, části A. Pokud nevyhovují teploty na pracovišti v letních měsících požadavkům legislativy a nepomůže ani zastínění oken či ventilátory a ochlazovače všeho druhu, zaměstnavatel by měl tuto situaci řešit právě instalací klimatizace, zejména pokud se jedná o *pracoviště s požadovanou vysokou kvalitou prostředí, na nichž je vykonávána práce náročná na pozornost a soustředění* (např. dispečerská pracoviště, velíny, operační střediska HZS). Pomoci tomu můžeme zavedením statistického měření (např. 2x denně po dobu 1 měsíce), které ZO OSŽ zaměstnavateli na pravidelných jednáních předloží nebo požadavkem na řešení situace vzneseným (a daným do zápisu) na prověrkách BOZP.

Pokud už klimatizaci máme, tak je nutná její pravidelná údržba právě tak, jak je určeno (jak jinak) legislativou a návodem výrobce, protože špatnou údržbou klimatizačních zařízení může dojít k přemnožení a rozšíření plísní a choroboplodných mikroorganismů - Legionelly (původce legionářské nemoci). Ostatní problémy, jako vysychání a pálení očí, bolesti hlavy, nachlazení apod. jsou údajně způsobovány spíše nastavením nízkých teplot proti vnějšímu prostředí a vysokou cirkulací vzduchu nebo jeho nízkou vlhkostí (odborníci doporučují hodnotu mezi 40 a 50 %). Vždy záleží na konkrétním typu klimatizační jednotky a její míry znečištění. To je dané prostředím, ve kterém je klimatizace umístěna a dobou, po kterou je zařízení v činnosti. Nesmíme ani opomenout výše zmiňovaný návod výrobce, kde je uveden požadavek na pravidelný servis odborníky, který musí být proveden minimálně 1x ročně dle požadavku zákona č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, § 4, kde je mj. uvedeno, že *zaměstnavatel je povinen zajistit, aby stroje, technická zařízení, dopravní prostředky a nářadí byly z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vhodné pro práci, při které budou používány a stroje, technická zařízení, dopravní prostředky a nářadí musí být pravidelně a řádně udržovány, kontrolovány a revidovány* a následně dle nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí, § 4 (2), kde je četnost kontroly přímo stanovena - *musí být prováděna nejméně jednou za 12 měsíců v rozsahu stanoveném místním provozním bezpečnostním předpisem* (s ohledem na návod výrobce). Čištěním filtrů klimatizace může být pověřen i zaměstnanec zaměstnavatele, seznámený s návodem, případně proškolený servisní organizací. Odborníky je doporučeno je provádět minimálně 2 - 4x ročně (v závislosti na umístění a vyhodnocení rizik zaměstnavatele).

Klima je prima. Pomáhá nám soustředit se na práci, zůstat v dobré kondici a cítit se na pracovišti příjemně. Neměla by se tedy stát součástí sporu mezi ZO OSŽ a zaměstnavatelem, ale měla by z nich udělat spojení. Zdravé pracoviště je přece nejen cílem nás všech a zároveň také místem, kde trávíme tolik času, že si nějaké to *pohodlíčko* zasloužíme...

Dana Žáková, oddělení BOZP